

ПРИЧИНИ ВІДМОВИ В ЕКСТРАДИЦІЇ ОСІБ, ЯКІ ПОДОЗРЮЮТЬСЯ У ВЧИНЕННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, В УКРАЇНУ

(результати дослідження)

На замовлення адвокатів АО «DEFENSORES» НДІ проблем досудового розслідування було проведено

дослідження умов тримання осіб у місцях несвободи, в тому числі на предмет існування можливостей, загроз тощо в разі екстрадиції особи з Франції до України. За результатами проведеного дослідження було встановлено, що:

1. умови утримання осіб у місцях несвободи в багатьох регіонах України є незадовільними та не відповідають міжнародним стандартам. Зокрема, численними державними органами було виявлено численні порушення прав затриманих та ув'язнених осіб, що включає: переповненість камер, нестачу медичного обслуговування, недостатнє харчування, а також відсутність належних санітарно-гігієнічних умов;
2. існує проблема фізичного та психологічного насильства щодо засуджених з боку адміністрації та інших ув'язнених. Такі умови не лише порушують основні права людини, але й сприяють зростанню напруги та агресії всередині установ виконання покарань, що може призводити до збільшення кількості конфліктів та інцидентів, включаючи бунти та спроби втеч;
3. недостатнє фінансування та застаріла інфраструктура є одними з основних причин поганих умов утримання. Це вказує на необхідність збільшення бюджетних асигнувань та модернізації існуючих установ;
4. численні позови до ЄСПЛ говорять про те, ситуація критична і не змінюється на краще;
5. в діючому законодавстві України відсутній незалежний механізм фіксації порушення прав осіб у місцях несвободи;
6. в місцях несвободи існує застаріла система медичного обслуговування, яка не спроможна вирішити проблеми осіб, як і там перебувають;
7. на місцях відсутні програми професійної підготовки та соціальної реабілітації засуджених, які повинні сприяти їх успішній соціалізації після звільнення;
8. відсутні ефективні механізми внутрішньої та зовнішньої інспекції для запобігання та реагування на випадки насильства та зловживань в місцях несвободи;
9. не здійснюється правова освіта персоналу пенітенціарних установ, а також не підвищується їх професійний рівень для гуманного та ефективного виконання своїх обов'язків;
10. не здійснюється громадський контроль та участь волонтерських та правозахисних організацій у моніторингу умов утримання.

На підставі викладеного було констатовано, що в разі здійснення екстрадиції особи до України, держава не зможе забезпечити додержання прав та основоположних свобод такої людини під час її утримання у спеціальних установах для затриманих – слідчих ізолятора та інших місцях несвободи, в тому числі з огляду на воєнний стан, проголошений в Україні 24.02.2022 року, що підтверджується свідченнями ув'язнених, матеріалами правозахисних організацій, чисельними зверненнями зі скаргами ув'язнених як до правоохоронних органів, так і до Уповноваженого з прав людини, а також практикою Європейського суду з прав людини.

І давайте не забувати, що ще у липні 2012 року Європейський суд з прав людини зобов'язав Україну виплатити компенсацію в розмірі 154 тисяч євро жителю Івано-Франківської області, який став інвалідом внаслідок побиття його міліціонерами. Це найбільша компенсація, до виплати якої ЄСПЛ коли-небудь зобов'язував Україну.